МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
ІМЕНІ ІВАНА БОБЕРСЬКОГО
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ

Стахів І. М.

ЛЕКЦІЯ № 10

РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇЇ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

з навчальної дисципліни
„Облік і аудит”
для студентів спеціальності 073 „Менеджмент”
рівень освіти – бакалавр

Тема 10. РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ЇЇ ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1 Управління аудиторською діяльністю в Україні

2 Правове регулювання аудиторської діяльності

3 Організація аудиторської діяльності

4 Аудитор, його статус і сертифікація

1 Управління аудиторською діяльністю в Україні

Процес регулювання аудиторської діяльності в різних країнах має певні особливості. Зокрема нині можна визначити два підходи до створення нормативно-правової бази регулювання аудиторської діяльності: 1) державна законодавча ініціатива і державне регулювання; 2) законодавча ініціатива громадських професійних організацій і регулювання спільно з державою. Перший підхід до регулювання аудиторської діяльності характерний для країн континентальної Європи і Росії. Суть цього підходу полягає в тому, що держава сама розробляє і затверджує законодавчі акти і нормативи аудиту, здійснює реєстрацію аудиторів і аудиторських фірм, а також контроль за їх діяльністю. Другого підходу дотримується Англія, США та деякі інші країни, тому він одержав назву англо-американського підходу. Основною особливістю цього підходу є те, що процес регулювання діяльності здійснюється з ініціативи громадських професійних організацій. В Україні регулювання аудиторської діяльності має три рівні: державне регулювання, професійне регулювання і внутрішнє регулювання. Так, з ініціативи Спілки аудиторів України (САУ) був підготовлений і прийнятий Верховною Радою України 22.04.1993р. Закон "Про аудиторську діяльність" (останніми роками зміни і доповнення до нього вносились тричі 15.12.2005р., 19.01.2006 р. та 14.09.2006 р.). Цей Закон визначає правові засади здійснення аудиторської діяльності в Україні і спрямований на створення системи незалежного фінансового контролю з метою захисту інтересів користувачів фінансової та іншої економічної інформації. Відповідно до ст. 1, положення цього Закону діють на території України і поширюються на всіх суб'єктів господарювання незалежно від форм власності та видів діяльності. Дія цього Закону не

поширюється на аудиторську діяльність державних органів, їх підрозділів та посадових осіб, уповноважених законами України на здійснення державного фінансового контролю. Після прийняття Закону було створено АПУ, метою діяльності якої є сприяння розвитку, вдосконаленню та уніфікації аудиторської справи в країні. Аудиторська палата України (АПУ) – функціонує як незалежний самостійний орган, є юридичною особою, має свою печатку, емблему та іншу атрибутику, рахунки в банку. Діяльність Аудиторської палати України регламентується Статутом АПУ, прийнятим на засіданні АПУ 28.10.1993 р. (нова редакція за Рішенням АПУ № 180 від 21.06.2007 р.), АПУ є неприбутковою організацією. Нині законодавчо встановлена чисельність членів АПУ – двадцять дві особи. АПУ формується на паритетних засадах шляхом делегування до її складу аудиторів та представників державних органів. Ст 13. ЗУ «Про аудиторську діяльність» передбачено наступний порядок делегування: 1) від державних органів по одному представнику делегують Міністерство фінансів України, Міністерство юстиції України, Міністерство економіки України, Державна податкова адміністрація України, Національний банк України, Державний комітет статистики України, Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Державна комісія з регулювання ринків фінансових послуг України, Рахункова палата та Головне контрольно-ревізійне управління України. Делегується 10 осіб; 2) від аудиторів делегуються в кількості десяти осіб висококваліфіковані аудитори з безперервним стажем аудиторської діяльності не менше п'яти років, представники фахових навчальних закладів і наукових організацій [5]. Порядок делегування представників до АПУ визначається з’їздом аудиторів України. Ст 12. цього Закону та Статут АПУ визначають перелік повноважень АПУ (рисунок 1). Аудиторська палата України може створювати на території України регіональні відділення. їхні повноваження визначаються АПУ, а також прийнятою Концепцією організації та діяльності регіональних відділень Аудиторської палати України (Протокол засідань АПУ № 178 від 31.05.07 р.). До повноважень і обов'язків АПУ належать: 1) здійснення сертифікації осіб, які мають намір займатися аудиторською діяльністю; 2) затвердження стандартів аудиту; 3) затвердження програм підготовки аудиторів та за погодженням з Національним банком України програм підготовки аудиторів, які здійснюватимуть аудит банків; 4) ведення Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності; 5) здійснення контролю за дотриманням аудиторськими фірмами та аудиторами вимог Закону України "Про аудиторську діяльність",

стандартів аудиту, норм професійної етики аудиторів; 6) здійснення заходів із забезпечення незалежності аудиторів при проведенні ними аудиторських перевірок та організації контролю за якістю аудиторських послуг; 7) регулювання взаємовідносин між аудиторами (аудиторськими фірмами) в процесі здійснення аудиторської діяльності та у разі необхідності застосування до них стягнення; 8) здійснення інших повноважень, передбачених Законом України «Про аудиторську діяльність» та Статутом Аудиторської палати України.

Члени АПУ виконують свої обов'язки на громадських засадах. В АПУ створено такі постійно діючі комісії: Комісія із сертифікації та удосконалення професійних знань аудиторів, Комісія зі стандартів аудиту та контролю якості, Дисциплінарна комісія, Комісія з питань законодавства, правового регулювання та інформаційної підтримки аудиторської діяльності, з професійних національних та міжнародних зв'язків. У ст. 18 Закону України «Про аудиторську діяльність» зазначено, що аудитори України мають право об'єднуватись у громадські організації за професійними ознаками, а також визначено загальні повноваження професійних організацій аудиторів. Таким професійним об'єднанням на сьогодні є Спілка аудиторів України. Спілка аудиторів України (САУ) – це громадське об'єднання, яке об'єднує на добровільних засадах чинних аудиторів. Мета діяльності САУ – об'єднати зусилля аудиторів для захисту їхніх законних прав, інтересів та сприяти розвитку аудиторської діяльності в Україні, підвищенню професійного рівня аудиторів. У своїй діяльності САУ керується статутом САУ. Організаційна структура САУ зображена на рисунку 2. Таким чином, управління аудиторською діяльністю – це процес регулювання роботи аудиторських фірм, аудиторів, які одноособово надають аудиторські послуги, та всієї аудиторсько спільноти в державі з метою дотримання єдиних методологічних вимог.

2 Правове регулювання аудиторської діяльності

Діяльність аудиторів в Україні, як і в інших країнах ринкової економіки, регулюється на підставі законів. У сучасних умовах аудиторська діяльність в Україні регулюється Законом України «Про аудиторську діяльність» № 3125-XII від 22 квітня 1993р. Відповідно до ст. 2 даного Закону, аудиторська діяльність у сфері фінансового контролю регулюється Господарським кодексом України, цим Законом, іншими нормативно-правовими актами та

стандартами аудиту у випадках, якщо міжнародним договором, згода на обов'язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містить цей закон, то застосовуються правила міжнародного договору. Особливості проведення інших видів аудиторської діяльності регулюється спеціальним законодавством. Стандарти аудиту – це загальні керуючі норми і правила для допомоги аудиторам у виконанні їх обов'язків по проведенню перевірок і регламентуючі основні принципи і особливості аудиторської діяльності. Відповідно до ст. 6 Закону України «Про аудиторську діяльність», при здійсненні аудиторської діяльності аудитори та аудиторські фірми застосовують відповідні стандарти аудиту. Стандарти аудиту приймаються на основі стандартів аудиту та етики Міжнародної федерації бухгалтерів з дотриманням вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів.

Затвердження стандартів аудиту є виключним правом аудиторської палати України. У випадках, передбачених законом, стандарти аудиту погоджуються з іншими суб'єктами. Стандарти аудиту є обов'язковими для дотримання аудиторами, аудиторськими фірмами та суб'єктами господарювання. Аудиторські стандарти формують єдині вимоги, які визначають норми і правила до якості і надійності аудиту та забезпечують певний рівень гарантії результатів аудиторської перевірки при їх дотриманні (рисунок 3). На підставі стандартів регулюють якість професійної діяльності аудиторів. З їх допомогою формують програми підготовки і єдині вимоги атестації аудиторів. Аудиторські стандарти є підставою для доказів в суді якості проведення аудиту і визначення міри відповідальності аудиторів. Стандарти визначають загальні підходи до проведення аудиту, масштабу перевірки, видів висновків аудиторів, питань методології, основних принципів яких слід дотримуватися представникам цієї професії. Стандарти визначають загальні підходи до проведення аудиту, масштабу перевірки, видів висновків аудиторів, питань методології, основних принципів яких слід дотримуватися представникам цієї професії. До загальноприйнятих стандартів, залежно від економічних умов видаються доповнення, яких належить дотримуватись аудиторам, а причини відхилень коментувати. Національні стандарти (нормативи) аудиту існують у кожній країні, що зумовлено специфікою ведення бухгалтерського обліку та складання звітності, економічного розвитку, регулювання економіки тощо. Під Національними нормативами аудиту (ННА) розуміють документи, що регламентують процес встановлення

і застосування комплексу правил (принципів) щодо організації і методики здійснення аудиторської перевірки. Відповідно до Закону України «Про аудиторську діяльність» (ст.14) АПУ розробляє і затверджує Національні нормативи аудиту, обов'язкові для дотримання всіма аудиторами. В свій час, своїм рішенням № 73 від 18.12.1998 р., АПУ затвердила «Національні нормативи аудиту» і «Кодекс професійної етики суб'єктів аудиторської діяльності». Керівником може бути лише тільки аудитор. Міжнародні стандарти аудиту визначають поняття міжнародних стандарти (аудиту, як сукупність стандартів з аудиту, визначених законом чи нормативними актами або регулювальним органом на національному рівні, застосування яких є обов'язковим і яких слід дотримуватися при проведенні аудиторської перевірки або наданні супутніх послуг. У кожній країні має здійснюватися локальне регулювання міжнародних нормативів відповідно до практики, що склалася під час аудиту фінансової інформації. За дорученням ради Міжнародної федерації бухгалтерів (МФБ) Комітет міжнародної аудиторської практики (КМАП) займається випуском міжнародних нормативів аудиту і супутніх робіт. Їх структура включає такі стандарти: - Міжнародні стандарти аудиту (МСА 100-999).

Положення з міжнародної практики аудиту (ПМПА 1000-1100). - Міжнародні стандарти завдань з огляду (МСЗО 2000-2699). - Міжнародні стандарти завдань з надання впевненості (МСЗНВ 30003699). - Міжнародні стандарти супутніх послуг (МССП 4000-4699). Крім стандартів аудиту, надання впевненості та супутніх послуг до останнього видання 2006 р., які мають назву «Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики», включено: Загальну інформацію про Міжнародну Федерацію Бухгалтерів, Кодекс етики професійних бухгалтерів, глосарій термінів, Міжнародний стандарт контролю якості 1, Міжнародна концептуальна основа завдань з надання впевненості. У системі нормативного регулювання аудиторської діяльності важлива роль належить Внутрішнім стандартам аудиторських фірм (ВСАФ), під якими розуміють документи, що деталізують і регламентують єдині вимоги до здійснення і оформлення аудиту, прийняті і затверджені аудиторською фірмою. При формуванні системи внутрішніх правил аудиторські фірми користуються відносною свободою, оскільки це є завданням самої фірми (рисунок 5). Внутрішньофірмові стандарти аудиту (ВСА) – це сукупність принципів, методів, прийомів і способів, що використовуються аудиторською фірмою для надання аудиторських послуг,

складання і надання їх результатів, виходячи із правил та особливостей діяльності аудиторської фірми. Застосування ВСА в діяльності аудиторських фірм є досить актуальною проблемою на сучасному етапі, оскільки вони є основою подальшого професійного росту фірми, підвищення її рейтингу та конкурентоздатності на ринку аудиторських послуг. Необхідність у розробці ВСА викликана застосуванням різними аудиторськими фірмами індивідуально розроблених доповнень, пояснень, розшифрувань та узагальнень існуючих нормативних документів або вже діючих стандартів. Значення ВСА полягає в тому, що вони: • сприяють дотриманню чинного законодавства, стандартів аудиторської діяльності; • удосконалюють і раціоналізують організацію і процес надання аудиторських послуг; • забезпечують зв'язок окремих елементів аудиторського процесу; • допомагають зменшити трудомісткість аудиторських послуг; • забезпечують високу якість аудиторських перевірок; • сприяють використанню в аудиторській діяльності новітніх наукових розробок; створюють імідж аудиторської фірми; • допомагають аудитору вести переговори із замовником. Розроблення внутрішньофірмових стандартів аудиту умовно поділяють за певними напрямами, внаслідок чого створюються : • стандарти, що стосуються професійної культури аудиторів; • стандарти, що регулюють внутрішньофірмовий документообіг; • стандарти, що передбачають методику проведення аудиту та надання супутніх аудиту послуг. Внутрішньофірмові стандарти аудиту повинні:

• бути апробовані в процесі аудиторської діяльності, щоб їх не доводилося змінювати в ході виконання аудиторських послуг; • забезпечувати єдиний підхід до аудиту в аудиторській фірмі; • бути індивідуальними і становити комерційну інформацію для кожної аудиторської фірми.

3 Організація аудиторської діяльності

Ст. 5 ЗУ «Про аудиторську діяльність» надає характеристику поняття аудиторської фірми, як суб'єкту аудиторської діяльності. Аудиторська фірма – це юридична особа, створена відповідно до законодавства, яка здійснює виключно аудиторську діяльність. Право на здійснення аудиторської діяльності мають аудиторські фірми, включені до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів. Загальний розмір частки засновників (учасників) аудиторської фірми, які не є аудиторами, у статутному капіталі не може перевищувати

30%. Керівником аудиторської фірми може бути тільки аудитор. Протоколом №95 від 31 жовтня 2000 р. засідання АПУ затверджено Положення про Реєстр суб'єктів аудиторської діяльності – офіційний загальнодержавний Реєстр аудиторських фірм і аудиторів підприємців, який введено в дію з 1 листопада 2000 р. Аудиторська фірма і аудитор-підприємець набувають право на зайняття аудиторською діяльністю тільки після включення до Національного реєстру аудиторів та аудиторських фірм. ЗУ «Про аудиторську діяльність» містить визначення поняття Реєстру аудиторських фірм та аудиторів, покладання відповідальності за його ведення на АПУ, яка не рідше ніж один раз на рік публікує його у своєму фаховому виданні. Відповідно до ст. 11 цього Закону, реєстр аудиторських фірм та аудиторів – база даних, що містить інформацію про аудиторські фірми та аудиторів, які займаються аудиторською діяльністю індивідуально як фізичні особи-підприємці (далі – Реєстр). Порядок ведення Реєстру визначається та забезпечується аудиторською палатою України. Реєстр не рідше ніж один раз на рік публікується у фаховому виданні аудиторської палати України. Аудиторські фірми та аудитори, які зареєстровані як фізичні особи-підприємці, мають право здійснювати аудиторську діяльність лише після включення їх до Реєстру. Станом на 1 січня 2014 р. в Україні зареєстровано близько 2400 аудиторських фірм і приватних аудиторів. Аудиторська фірма (аудитор-підприємець) повинна подати заяву аудиторської фірми Аудиторській палаті України з проханням внести до Реєстру суб'єктів аудиторської діяльності та Реєстраційної картки. Суб'єкти аудиторської діяльності, що внесені до реєстру, отримують Свідоцтво про внесення до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів, яким надається право на її здійснення на території України. Щоб отримати дозвіл, суб'єкти аудиторської діяльності мають внести плату в розмірі, встановленому

Аудиторською палатою України (Рішенням АПУ від 26.04.2007 р. № 176/5 з 1.05.2007 р. плата за включення до Реєстру становить 360,00 грн.; за подовження чинності Свідоцтва про реєстрацію -240,00 грн.) та подати до Секретаріату АПУ документи для реєстрації. Аудиторські фірми залежно від асортименту аудиторських послуг поділяють на універсальні й спеціалізовані. Універсальні аудиторські фірми надають послуги з різних видів аудиту, сфера їх діяльності досить широка (за географією, за галузями народного господарства, за масштабами бізнесу клієнтів). Спеціалізовані аудиторські фірми виконують вужче коло робіт і зосереджені тільки на

певних їх видах (наприклад, аудиторські перевірки, консультації, навчання персоналу тощо). Відповідно до спеціалізації та розміру аудиторських фірм розробляється структура фірми і визначається її штатна чисельність. Нормування праці аудиторів – це процес установлення міри витрат праці на виконання певних обсягів робіт за визначений термін. При цьому трудомісткість може бути виражена або безпосередньо в затратах часу робітника потрібної кваліфікації на виконання одиниці роботи (норми часу), або через визначення чисельності робітників, необхідних для виконання усього обсягу робіт за визначений термін. Встановлення нормативної трудомісткості робіт стає основою планування роботи аудиторської фірми. Оцінювання якості праці аудиторів. Якість роботи аудиторів характеризує досягнутий рівень результативності праці певного ступеня складності, яка зумовлена рівнем професійно-кваліфікаційної підготовки і притаманним діловим якостям працівника. Оцінюючи результати праці аудиторів, треба враховувати особливості їх діяльності, результативність якої виявляється в досягненнях цілого колективу зазвичай через певний час. Велике значення мають і показники індивідуальної результативності праці. Від якості праці аудиторів залежить престиж фірми, імідж і всі показники роботи аудиторської фірми – прибуток, фонд заробітної плати, а також економічний стан клієнтів. За Міжнародним стандартом контролю якості 1 «Контроль якості для фірм, що виконують аудит та огляд історичної фінансової інформації, а також інші завдання з надання впевненості, та надають супутні послуги», визначено Елементи системи контролю якості, які включають політику та процедури, що стосуються кожного з таких елементів: 1) відповідальність керівництва за якість на фірмі; 2) вимоги етики; 3) прийняття завдання та продовження співпраці з клієнтом, та виконання специфічних завдань; 4) людські ресурси; 5) виконання завдання; 6) моніторинг.

4. Аудитор, його статус і сертифікація

Аудит здійснюється незалежними особами – аудиторами, аудиторськими фірмами, які уповноважені суб'єктами господарювання на його проведення. Відповідно до ст. 4 ЗУ «Про аудиторську діяльність», аудитором може бути фізична особа, яка має сертифікат, що визначає її кваліфікаційну придатність на заняття аудиторською діяльністю на території України. Аудитор має право

займатися аудиторською діяльністю як фізична особа – підприємець або в складі аудиторської фірми з дотриманням вимог цього Закону та інших нормативно-правових актів. Аудитор має право займатися аудиторською діяльністю як фізична особапідприємець лише після включення його до Реєстру аудиторських фірм та аудиторів. Аудиторам забороняється безпосередньо займатися іншими видами підприємницької діяльності, що не виключає їх права отримувати дивіденди від акцій та доходи від інших корпоративних прав. Аудитором не може бути особа, яка має судимість за корисливі злочини. Відповідно до ст.10 цього Закону, сертифікація (визначення кваліфікаційної придатності на зайняття аудиторською діяльністю) аудиторів здійснюється АПУ (Положення про сертифікацію аудиторів, затверджене Рішенням АПУ №178/6 від 31.05.2007 р.) Порядок сертифікації аудиторів, які здійснюватимуть аудит банків, затверджується АПУ за погодженням з НБУ. Право на отримання сертифікату мають фізичні особи, які здобули вищу економічну або юридичну освіту, документ про здобуття якої визнається в Україні (спеціаліст чи магістр), необхідні знання з аудиту, фінансів, економіки та господарського права та досвід роботи не менше трьох років підряд на посадах ревізора, бухгалтера, юриста, фінансиста, економіста, асистента (помічника) аудитора. Наявність необхідного обсягу знань для отримання сертифіката визначається шляхом проведення письмового кваліфікаційного іспиту (два етапи: тестування та іспит), за програмою, затвердженою АПУ. Термін чинності сертифіката не може перевищувати п'яти років. Продовження терміну чинності сертифіката здійснюється через п'ять років за підсумками контрольного тестування за фахом у порядку, встановленому АПУ. За проведення сертифікації справляється плата в розмірі, встановленому АПУ, виходячи з кошторису витрат на утримання АПУ. (З 1.05. 2007 р. Рішенням АПУ від 26.04.2007 р. № 176/5 встановлена плата: за проведення сертифікації в розмірі 1440,00 грн. за кожний етап кваліфікаційного іспиту; в розмірі 1440,00 грн. для аудиторів, які звернулися з заявою про подовження терміну чинності сертифікату). У певних випадках за дотримання встановлених вимог продовження дії сертифіката без тестування, іспиту або співбесіди (аудитор працював за фахом (аудитором) не менше як три роки протягом терміну чинності сертифіката, щороку вдосконалював професійні знання за програмою, затвердженою АПУ, та не мав стягнень).

Для отримання сертифіката претендент подає до АПУ такі документи: заяву, копію диплома, копію трудової книжки, документ про плату, копію першої сторінки паспорта. Сертифікат аудитора – це офіційний документ, який засвідчує рівень професійних знань, необхідних для здійснення аудиту підприємств різних форм власності та території України. Аудиторській фірмі дозволяється вести аудиторську діяльність лише за умови, що в ній працює хоча б один аудитор, та після включення її до національного Реєстру. В інших країнах світу існують різні вимоги до набуття статусу аудитора. Кодекс етики професійних бухгалтерів, опрацьований Комітетом з етики Міжнародної федерації бухгалтерів визначає фундаментальні принципи професійної етики, які застосовуються до професійних бухгалтерівпрактиків (аудиторів). До них, зокрема, відносяться: - чесність; - об'єктивність; - професійна компетентність та належна ретельність; - конфіденційність; - професійна поведінка. Аудитор не повинен займатись жодним бізнесом, справою чи діяльністю, що ставлять під загрозу або можуть загрожувати чесності, об'єктивності та добрій репутації професії, що несумісне з наданням послуг з аудиту. Це можуть бути загрози: - власного інтересу (фінансовий інтерес, залежність від гонорарів, наявність тісних ділових стосунків з клієнтом, острах втрати клієнта, розгляд клієнта, як можливого роботодавця, платежі, що залежать від результатів, позика надана або отримана від клієнта); - власної оцінки (виявлення значної помилки, складання висновку щодо роботи фінансових систем в якій аудитор безпосередньо брав участь, аудитор донедавна був директором, посадовою особою, працівником клієнта тощо); - захисту (володіння акціями клієнта, захист інтересів клієнта в ході судового процесу або суперечці з третіми сторонами); - особистих стосунків (близькі або найближчі сімейні стосунки з директором, посадовою особою або працівником клієнта, колишній партнер фірми є директором або посадовою особою клієнта, отримання подарунків від клієнта, довготривале співробітництво); - тиску (погрози звільнення з завдання або заміни клієнтом, погрози судових позовів, неприпустиме зменшення обсягу роботи з метою зменшення гонорару). Характерною рисою професії аудитора, яка обговорюється в Кодексі етики професійних бухгалтерів, є прийняття відповідальності перед громадськістю. Громадські інтереси визначаються як колективний добробут співтовариства людей та організацій, що їм надають послуги аудитори.

Інвестори кредитори, роботодавці, уряд і громадськість у цілому покладаються на аудиторів щодо надійності фінансового обліку і звітності, ефективного фінансового менеджменту і компетентних консультацій з різних питань діяльності та оподаткування. Представники аудиторської професії в усьому світі зацікавлені в тому, щоб довести до відома споживачів аудиторських послуг, що ці послуги виконуються на найвищому рівні якості та надаються відповідно до етичних вимог, покликаних забезпечити такий рівень. Внаслідок національних розбіжностей у культурі, мові, законодавстві і соціальних системах опрацювання етичних норм - насамперед завдання у кожній конкретній країні. Однак особливістю етичних вимог, рекомендованих Міжнародною федерацією бухгалтерів, є застосування їх як основи кодексу етики, детальних правил, рекомендацій, норм поведінки до аудиторів у кожній країні (рисунок 9).- Міжнародний освітній стандарт 8 "Вимоги щодо компетентності для професіоналів з аудиту" виданий Міжнародною федерацією бухгалтерів надає характеристику основних визначень, які застосовуються до професіоналів з аудиту. Ними, зокрема, є: - Спроможність. Професійні знання; професійні вміння; професійні цінності, етика та підходи, які вимагаються для того, щоб продемонструвати свою компетентність. - Компетентність. Здатність виконувати роботу відповідно до певного стандарту, згідно з реальними умовами праці. - Партнер за завданням. Партнер або інша особа в аудиторській організації, яка відповідає за завдання та його виконання, а також за аудиторський звіт, що складається від імені фірми, і який, при потребі, має відповідні повноваження, надані професійним, правовим чи регуляторним органом. - Професійний бухгалтер. Особа, яка є членом організації – члена Міжнародної Федерації бухгалтерів. - Професіонал з аудиту. Професійний бухгалтер, який має повноваження або якому делеговані повноваження складати суттєві судження при проведенні аудиту історичної фінансової інформації. Професіонали з аудиту повинні мати навички та застосовувати наступні вміння: визначення та вирішення проблем; проведення відповідного технічного дослідження; ефективна робота у групі; збирання та оцінка доказів; ефективне подання, обговорення та захист поглядів у ході формального, неформального, письмового та усного спілкування; демонстрація спроможності здійснювати розслідування, абстрактного логічного мислення та критичного аналізу; демонстрація професійного скептицизму; застосування професійного судження; вміння протистояти конфліктам і розв'язувати конфліктні ситуації.